

Avgift för nyttjanderätt av växtsort

TOS-avgift

Hösten 2023

Till läsaren

- › Det här är ett kortfattat infopaket om avgiften för nyttjanderätt av växtsort (TOS-avgift).
- › Avgiften har varit i bruk sedan år 2000.
- › Tack vare avgiften som samlas in har vi inhemska förädlare och de utländska förädlarna är intresserade av den finländska marknaden.

Vad är avgiften för nyttjanderätt av växtsort (TOS-avgift)?

- › Avgift för nyttjanderätt av sorten.
- › Avgiften faktureras när man på en gård använder självproducerat utsäde.
- › Betalningsgrunden uppstår vid den tidpunkt när man använder utsädet för sådd.
- › Avgiften samlas in för skyddade sorter av havre, korn, råg, vete, rågvete, ärt, bonböna och potatis.
- › Insamling av avgiften baserar sig på lagen om växtförädlarrätt (1279/2009).

Varför samlar man in en avgift?

- › Avgiften samlas in för att finansiera växtförädlingen.
- › Målsättningen är att växtförädlarna också i framtiden kan förädla odlingssäkrare sorter som ger högre avkastning och samtidigt är lämpliga för förhållandena i Finland.
- › Baserat på odlingsarealerna överförs avgiften till växtförädlarna och deras företrädare som är verksamma i Finland.

Hur sker faktureringen?

- › Information om användning av sorter och utsäde samlas in av odlarna på våren i stödansökan som returneras till Livsmedelsverket.
- › Livsmedelsverket överlåter de nödvändiga uppgifterna till Siemenkauppiaitten Yhdistys ry (SKY) för insamling av avgiften.
- › Växtförädlarna och deras företrädare i Finland har bemyndigat Siemenkauppiaitten yhdistys att sköta om avgiftsfaktureringen av odlarna.
- › Föreningen överför avgifterna till sorternas förädlare och företrädare i enlighet med odlingsarealerna.

Från vilka gårdar samlas avgiften?

Nationellt skyddade

- › **För de nationellt skyddade sorternas del** är gårdar med mer än 10 hektar åker skyldiga att betala avgift.

EU-skyddade

- › **För EU-skyddade sorter** gäller betalningsskyldighet för gårdar som producerar mer än 92 ton kalkylmässig skörd. I praktiken betyder gränsen på 92 ton i A-stödområdet gårdar med 27,06 ha, i B-C1 –stödområdena 32,85 ha och i C2-C4 –stödområdena 40 ha.

Potatis

- › **När det gäller potatis** baserar sig betalningsskyldigheten på potatisens odlingsareal. För sorter som är nationellt skyddade gäller betalningsskyldighet för gårdar med mer än 2 ha potatis eller 1 ha tidig potatis under täckväv. För EU-skyddade sorter är gårdar som odlar potatis på minst 7 ha skyldiga att betala avgift.

Vad avses med skydd av sorter?

- › Förädlaren kan skydda sorter med växtförädlarrätten.
  - › Det är en patentliknande upphovsrätt / immateriell rättighet som tillämpas på växtsorter.
  - › Växtförädlarrätten ger förädlaren rätt att bestämma om yrkesmässigt utnyttjande av sorten. Som undantag till det här har odlaren rätt att använda egen producerad skörd som utsäde på sin gård genom att betala en ersättning till förädlaren.
- › Skyddet är antingen nationellt eller beviljat för hela EU-området.
  - › I regel är det nationella skyddet i kraft 30 år och EU-skyddet 25 år (förutom för potatis 30 år).

Användning av utsäde man själv förökat

- › Produktion och användning av eget utsäde för förökningsändamål är endast tillåtet för de växtarter som nämns i lagen (Lagen om växtförädlarrätt 1279/2009, 6 §):
  - › Tillåtna sorter är havre, korn, råg, vete, rågvete, rybs, raps, lin, ärt, bonböna, potatis och bovete.
- › Förökning av vall- och klöverväxter (vallbaljväxter), hybridförökade spannmål eller oljeväxter är inte tillåtet på den egna gården.
- › OBS! Det är inte heller tillåtet att som utsäde använda t.ex. foderspannmål eller matpotatis som man köpt av grannen.

Mera information

Ansökningsguide för jordbrukarstöd

- › <https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/jordbruk/guider/ansokningsguider/ansokningsguider/ansokningsguide-for-akerstod/ansokningsguide-om-akerstod-2023/>

Webbplats för Siemenkauppiaitten yhdistys

- › <https://www.siemenkauppiaat.fi/pa-svenska/>

